

Tillie Martinussen,
Inatsisartunut ilaasortaq

Assilinera: Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq

Akissut - § 37 nr. 101-2018 mittarfiliortiterinerni pilersaarutini pissutsit assigiinngitsut pillugit.

Brevdato: 15-06-2018
Sags nr. 2018 - 12177
Akt id. 8020671

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu mittarfiliortiterinerni pilersaarutini
pissutsinut assigiinngitsunut atatillugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit
uanga akisussaaffeqarfinnut akisassanngorlugu innersuunneqarpoq.

Mittarfilt sanaartornissaannut sinaakkutissatut atugassarititanut inatsisisatut
siunnersuutip Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut
suliarineqartussanngortinneqarsimanera aallaqqaasiullugu erseqqissaatigissavara.
Ataatsimiititaliaq siunnersuummut isumaliutissiissummit
saqqummiussissaq, taamaammallu illit apeqqutit saqqummiussatit ataatsimiititaliap
suliaata ilaanut qalleraasuunissaat ilimagineqartariaqassaaq. Taamaammat apeqqutinut
ukununnga akissutima assilineranik ataatsimiititaliamut nassiuassinissannut uannut
pisinnaatippunga.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

- 1. Peqarpa nalunaarusiamik, misissuinerterik imaluunniit naatsorsuutnik
eqqortumik takutitsisunik mittarfilt pingasut aningaasalersornissaannut
pilersarut Kalaallit Nunaannut erniatigut nafferaatitigullu ukiumut qanoq
akeqartassanersoq?**
**- Taamaattoqanngippat taava Naalakkersuisut naatsorsugaat qanoq ippat?
Misissuinerit imaluunniit naatsorsuutit suut tunngaviuppat?**

Akissut:

"Mittarfilt annertusaavigineqarneranni inuaqatigiit aningaasaqarnerannut
sunniutaasussanik nalilersuineq, Alloriarneq 2" Deloittemit 2018-imi apriilimi
Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfimmuit
suliarineqartoq apeqqutip uuma, apeqqutillu tulliuttut akineqarnerani
aallaaviuvoq.

Taamaasilluni nalunaarusiami tunngavigisat aallaavigalugit
akissuteqaateqartoqarpooq. Nalunaarusiami aallaavigineqartunit
misissueqqissaarnerillu tunngavigineqartunit allaanerusunik
mittarfeqarfeqarnikkut aaqqissuussinissaq Inatsisartunit
aalajangiiffigissagaluarpat, aallaavigineqartut soorunami malunniutilimmik
allangorsinnaapput.

Mittarfiliortiterinernik suliniutini Kalaallit Airports A/S-imi (KAIR) nammineerluni
atingaasaatitut akiliutit 2,1 mia. kr-it, KAIR-ip nammineerluni niuernerterik
toqqammaveqarluni sanaartornermi aningaasartututissat sinneri
taarsigassarsiarineqassapput.

Namminersorlutik Oqartussat nammineq aningaasaatinut akiliinerminni taarsigassarsinissamik – qulaani aallaavagineqartut toqqammavagineqassappata - pisariaqartitsissanngillat. Taamaalillunilu Nunatta Karsia soorunami nammineq aningaasaatinut akiliuteqarnermini ernianik taarsersuutinullu akiliissanngilaq.

KAIR aningaasalersuinermut siunnersuinissamik Den Danske Bankimik isumaqatigiissuteqarpoq. Aningaaseriviup nunarsuarmi aningaasalersuisarfinni pilerinartumik aningaasalersuinissamik siamasissumik misissuinissaq suliassaraa. Nunatta Karsiata qularnaveeqqusiieneratigut taarsigassarsivissamik ataatsimik arlalinnilluunniit pilerinartunik pissarsisoqarsinnaanera ilimagineqarpoq, inaarutaasumilli neqeroorut aatsaat kingusinnerusukkut mittarfinnik sanaartornissap akia tamakkiisumik ilisimaneqalerpat pissaaq, taamaaliornissamilu sanaartornissanut neqeroortitsineq toqqammaviussaaq. Ernianut taakkununnga aningaasartuutit KAIR-ip missingersuutaanut ilaatinneqareerput.

- 2. Pilersaarutit imaluunniit naatsorsuinerit misissuinerilluunniit Naalakkersuisut innersuussutigisinnavaat, naatsorsorneqarlutik isertitatigut nikerartoernermut pissutaasut mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut atatillugu?**
- 2 A) Naalakkersuisut aningaasalersueriaatsinik allanik sunik nassaarniarnissartik takorloorpaaq qulaani taaneqartut piviusunngussagaluarpaq? Akitsuutit qaffallugit? Akileraarutit qaffallugit? Pisassiissutit qaffallugit?**

Akissut:

"Mittarfiit annertusaavigineqarneranni inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, Allorianeq 2"-mi apeqquutit taakku Deloitte kapitalini 7-imilu 8-milu qulaajaavigai.

Kapitali 8-mi maluginiakkanut naatsorsuutit arlallit suliarineqarput, tassa allatut naatsorsuinerit, tassani ilimagineqarnerpaatut toqqammavagineqartut assigiinngitsunik naatsorsuiffigineqarlutik.

Pissutsit makku maluginiagassatut naatsorsukkani ilaatinneqarput:

- Sulinummi piffissatut ilaatinneqartoq – aallaqqaammut ukiut 25-t, imaluunniit 30-it
- Ilaasut amerleriaataat – aallaqqaammut 2 %-mik amerleriarneq, imaluunniit 5 %-mik amerleriarneq
- Sanaartornermi aningaasartuutit – +/- 30 %
- KAIR-imit iluanaarutisiatut pissarsiarineqartut – +/- 30 %
- MITTARFEQARFIIT tapiissutisiassatut pisariaqartitaat – +/- 30 %
- Inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut iluanaarutissaattut naatsorsuutigisat – 3 % aamma 5 %-it akornanniittut (aallaavittut diskonteringsrenti 4 %-imut inissinneqarpoq)
- Billetinut sipaarutit – +/- 30 %
- Angalanermi piffissaq sipaagaq – +/- 30 %
- Ilaasussatut toqqammaviit – +/- 30 %

- Atlantikoq qulaallugu angalanerit inuaqatigiinnut attuumassuteqartut –
+/- 30 %

Qulaani naatsorsuinerit tunngavigineqartut ilimagineqartullu aallaavigalugit nalunaarusiami toqqammavagineqarput. Oqallisigineqaqqinnissaat tunngaviusumik qaquinneqaqqissinnaavoq imaluunniit ilassutisineqarsinnaallutik. Taamasilluni nutaanik mittarfiliortiterinerni pilersinneqartut nassatarisaanik angallattut ataatsimut tamaat isigalugu ikilissagaluarpata ilanggullugit naatsorsorneqanngillat.

Malussarissutsimut naatsorsuut amerlasuut taakku takorluukkat assigiinngitsut aningaasatigut kinguneqaataannut qanoq iluaqtaatiginerannut soorunami nassataqarput. Tunngaviusumik takorluugaq soorunami aamma malussarissutsikkut naatsorsukkanik aamma sunnerneqarpoq. Taamaattoq takorluukkat assigiinngitsut ullumikkut aningaasanngorlugu nalingat allanguuteqanngilaq.

3. Aningaasarsiornermut politikkikkut tunngaviit suut tassa aningaasartuutit isertitallu oqimaaqatigiinnerat kiisalu aningaasartuutinik aqutsinerit - aamma attassisinnaassutsimut pilersaarutit - sorliit mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut siunnersuummi tunngavigineqarpat, taarsigassarsinissaq eqqarsaatigalugu aamma piffissami qanoq sivisutigisumi? ukiut sisamat, qulit, 20-t, 30-t?
 3 A) mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut taamaallaat tunngatillugu.
 3 B) Sanilliullugit kommunini angallannikkullu sanaartugassat pillugit pilersaarutinut allanut, soorlu illiortiternissamut aamma inunnik isumaginninnikkut immikkoortumi kiisalu allanut aningaasartuutitalinnik taarsigassarsiniarnissanut naleqqiullugu?
 3 C) Piumasaqaatit takku ataanni; mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut pilersaarut DAU-balancimut qanoq sunniuteqassava ukiuni tulliuttuni 25-ni?
 3 D) Naalakkersuisut isumaat naapertorlugu mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut atugassanik taarsigassarsineq pisortat siunissami allatigut taarsigassarsiniarnissanut sunniuteqassava? - Taamaassimappat; taava misissuinerit nalunaarusiallu sorliit tassani tunngaviuppat? - Taamaanngippat; taava misissuinerit nalunaarusiallu sorliit tassani tunngaviuppat?

Akissut:

Apeqqutit 1-imut akissummut atatillugu oqaatigineqartutut, nalunaarusiami aallaavigineqartunit misissueqqissaarnerillu tunngavigineqartut aallaavigalugit nunatta karsia KAIR-ip nammineq aningaasaataanut akiliuteqarnermut atatillugu taarsigassarsinissamut pisariaqtitsissanngilaq. Aningaasaqarnikkut politikimi oqimaaqatigiissitsinissaq taamaasilluni allangortinneqassanngilaq.

KAIR-ip taarsigassarsiassaasa suliffeqarfissuit pisortanit pigineqartut ataatsimut taarsigassarsiaasa annertussusaat soorunami sunnissavaa. Taarsigassarsisitsisut suliffeqarfiit pisortanit pigineqartut pisortat ingerlataasa ilaattut isigissappasigit, KAIR-ip taarsigassarsinera taarsigassarsisinnaanermut periarfissanut allanut tunngaviusumik killiliisinnavaoq, Naalakkersuisut inatsisisstatut siunnersuummi saqqummiussissutaani

paasissutissiissutigineqartut aallaavigalugit inuiaqatigiit aningaasanik killilikkanik ataatsimut taarsigassarsisinnaanerat soorunami taamaallaat inuiaqatigiinnit kivinneqarsinnaammat.

Tamatumani ilanngullugu maluginiarneqassaaq Missingersuusiornermut naatsorsuutille pillugit inatsimmi § 6 najoqqutaralugu Naalakkersuisut suliniummut taamaallaat taarsigassarsinissani qulakkeerinissinnaammata atuisut akiliuteqarneri, pisortanit aningaasartuutit annikillisinneri imaluunniit sunniuit nassatarineqartunit isertitsissutigineqartut amerliariarnerinit minnerpaamik taarsigassarsiat erniaat aningaasalorsorneqarsinnaappata aammalu taarsigassarsianik akilersuinerit ilanngullugit.

Tamanna oqaatigereerlugu ukiuni mittarfissat sanaartorneqarfigisaanni atulerneqarnerinilu pisortat aningaasaqarneranni oqimaaqatigiittoqarnissaanut kiisalu aningaasaqarnerup sukkavallaamik ineriertulersinnaanissaa ingalassimatinniarlugu, pisortat sanaartugassaanik annertuunik tunuarsimaartoqarnissa Naalakkersuisut pissusissamisoortutut isigaat.

4. **Naalakkersuisut ataatsimoortumik takussutissaqartinnerlugit - tassa takussutissaqartinnerlugu aningaasat katillugit qassit Kalaallit Nunaanni pisortaqarfinni oqartussaaffiit akiitsorilersimaneraat imaluunniit pilersaaruteqarnersut akiitsorilissallugit? Tassani eqqarsaatigineqarput kommunit, Namminersorlutik Oqartussat aamma pisortat tamakkiisumik pigisaat suliffeqarfiit taakkulu ataaniittut ingerlatseqatigiiffiit/ pigisat suleqataasut, taamaasilluni kikkut tamat takusinnaaniassammassuk pilersaarutaasut kiisalu maannakkut taarsigassarsiaineqarsimasut taakkulu akilersorneqarfissaat, kiisalu aningaasanut katillugit qassinut Landskarsi toqqaannartumik toqqaannanngikkaluartumilluunniit qularnaveeqqusiiismanersoq?**
4 A) Tassunga ilanngullugit ukiuni tulliuttuni tallimani, qulini aamma 20-ni aningaasartuutissatut nalunaarutigineqarsimasut, pisortat qularnaveeqqusiiqsiuliullugit imatut amerlatigisunut aningaasanut pissutigalugu angisuunik sanaartortitsinissanut pisortat akiliisussaanerat soorlu;
- Nuummi paarnaarussivissamut nutaamut.
- Kommunit kaleriutigeriigaannut sanaartugassanut tamanut aamma ukiuni aggersuni taarsigassarsiassanut soorlu illulioriternissanut il.il.
- Mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut aningaasaliissutissat sinaakkutaat aamma akilersuutissat.
- Allat pilersaarutaasut pisortat qularnaveeqqusigassaattut aamma/imaluunniit sanaartugassatut pilersaarutaasut aningaasalorsiikkat, taarsigassarsiartaalu qularnaveeqquseriikkat imaluunniit taarsigassarsissunneqarsimasut?
- Soorlu inissaqarniakkut kinguaattoorfioresut?

Akissut:

Naalakkersuisut aningaasaqarnermut politiki ingerlataat missingersuutit oqimaaqatigiinnerannik toqqammaveqarpoq. Taamaammallu ukiuni aggersuni nunatta karsianut taarsigassarsiartitsinissamut pilersaaruteqartoqanngilaq.

Taamattaaq kommunit aningaasanik ingerlatsinerat Missingersuutinut Naatsorsuutinullu inatsit naapertorlugu ukiuni sisamani missingersuutitigut oqimaaqatigiittooqarnissaanik piumasaqaatinut aamma ilaatinneqarpoq. Qulaani taaneqartuttu inissianut inuussutissarsiutitigullu suliniutinut taarsigassarsinerit aatsiaat quisut akiliutaat il.il. taarsigassarsiat erniaannut taarsersuutaannullu tamakkiisumik matussusiiinnaatillugit pisarnissaat toqqaannartumik piumasaqaataavoq.

Suliffeqarfissuarnut namminersorlutik oqartussanit pigineqartunut atatillugu ukiorpaalunni aalajangersimasumik politikiuvoq namminersorlutik oqartussat tamakkiisumik imaluunni ilaannakortumik pigisaanut ingerlataanniluunniit taarsigassarsinissami Naalakkersuisut qulakkeerinnittusassanngitsut. Ingerlatseqatigiiffiup suliffeqarfittut ingerlanneqarnerani sulianut attuumassutilinnik ingerlatsinerni ingerlatseqatigiiffiit siulersuisui akisussaasummata, tamatumalu kingunerisaanik sulianik ingerlatsinerit nalinginnaasut aallaavigalugit ingerlatseqatigiiffiit sapingnisamik nalinginnaasumik toqqammaveqarluni ingerlanneqarsinnaaqquillugit.

Mittarfiortiterinernut atatillugu tamaattoq 2018-imut Aningaasaqarnermut Inatsisissami oqaasertaliussani Naalakkersuisut Inatsisartunit ilalerneqarnerutik KAIR-ip taarsigassarsinissaani qulakkeerinnittuunissamik akuerineqarput. Qulakkeerinnittussaanermik akuersisummiq tunineqarneq missingersuutinut inatsimmi piumasaqaatit taaneqartunik malittarinnittussaatitaanermik nassaqarpoq.

Attuumassuteqannginnissamik periuseq naapertorlugu Naalakkersuisut soorunami suliffeqarfissuit aningaasalersuinermut pilersaarutaannik kiisalu aningaasalersuinissamik pisariaqartitat nassatarisaannik siunissami ukiut 20-it angullugit atasunut takussutissanik pigisaqanngillat. Tamatumalu saniatigut takussutissiissut taamaattoq arlaannaatigulluunniit tutsuiginarsinnaanera qularnartutut oqaatigineqartariaqarpoq.

Naalakkersuisut namminersorlutik oqartussani, kommunini kiisalu aktiaatileqatigiiffiini pisortanit pigineqartuni taarsigassarsianik ataatsimoortunik nakkutilliippuit. Taarsigassarsiat ineriartornerat kiisalu ukiuni aggersuni sisamani ineriartornissaannik ilimagisat naalakkersuinermik ingerlatsineq pillugu nalunaarusiani aningaasanullu inatsisinut nassuaatini nalinginnaasuni tamanut saqqummiunneqartarput.

- 5. Naalakkersuisut naatsorsoreersimanerlugit aningaasartuutissat amerleriaataat, akileraarutit qaffannissaat allallu siunissami akileraartartunit akilerneqartussat, erniaat taarsigassarsiallu akilersorneqartussanngorpata?**
5 A) Qanoq ililluni tamanna nammatastaq eqqornerusumik innuttaasunut sulisinnaasunut ataasiakkaanut agguarneqarsinnaava? Tassa innuttaasut ataasiakkaat akileraarutitik aqqutigalugit qanoq angitigisumik ukiumut akileeqataasassappat?

Akissut:

Suliani akissutit najoqqutaralugit suliniummut taarsigassarsinissani piumasaqaataavoq inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut suliniutip pitsaasumik

sunniuteqarnissaa. . Missingersuutinut sunniutinut atatillugu, tassa nunatta karsianut toqqaannartumik sunniutinut atatillugu, taava misisueqqissaarnerit maannamut ingerlanneqartut nunatta karsiata mittarfiliortiternernik pilersaarutip ingerlanneqarnerani pitsaanngitsumik sunnerneqarnissaa takutippaat. Suliniutillu atuunnerata tamarmiusup nalaani Kangerlussuarmut suluusalinnik timmisartuussinerit ingerlatiinnarneqarneranni, aningaasanut inatsisini katillugit 100 – 200 mio. kr-nik nalilinnik tulleriaareqqinnissaq pisariaqassaaq.

6. **Nuummi, Ilulissani Qaqortumilu ataatsikkut timmisartunut mittarfiliorniarnernut atatillugu taarsigassarsiniarnerit qanoq angitigisumik erniatiguinnaq akilersuutitiguinnarlu nammakersuutaassappat? Aamma ukiuni qassini?**
6 A) Tamanna Kalaallit Nunaata BNP-anut naleqqiullugu qanoq annertugiva imaluunniit
6 B) Kalaallit Nunaata BNP-nut assigusumut naleqqiullugu?

Akissut:

Pissutsit erseqqissuutinneqarnissaat siunertaralugu taamaallaat Nuummi ilulissanilu mittarfiliornissanut taarsigassarsinissaq naatsorsuutigineqarnera oqaatigineqassaaq. 2018-mut aningaasanut inatsimmi Naalakkersuisut KAIR-ip taarsigassarsiaanik 2,0 mia. kr-it angullugit annertutigisunut qularnaveeqqusisinnanermut piginnaatinneqarput. Taamaalillunilu aningaasat taakku suliniut tamakkerlugu taarsigassarsiarineqarsinnaasut annerpaaffissaanik takutitsisuupput.

Namminersorlutik oqartussani, kommunini aktiaatileqatigiiifinnilu namminersorlutik oqartussanit pigineqartuni mittarfiliortiternissanut pilersaarutit nassatarisaannik taarsigassarsiaat nutatta ataatsimut BNP-ata 41 %-ata missaattut annertutigissasut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup missingiuppa, tamannalu nunarsuarmioqatigiit akornanni annikitsumik taarsigassarsiaqarnertut taasariaqarpoq.

BNP nunatsinni aningasaqarnikkut ingerlatat nassatarisaanik ataatsimut nalituseriaatinut takussutissaavoq. Naatsorsueriaatsit teknikikkut qanoq ingerlanneqartarnerat il.il. erseqqinnerusumik paasisaqafigerusukkaanni, tassani Naalakkersuisut Naatsorsueqqissaartarfimmuit innersuussinissamik imminnut pisinnaatipput.

Ilanngullugu apeqqut nr. 1-imí akissut innersuussutigineqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Pele Broberg